

Белорусский государственный университет

Филологический факультет

Кафедра русской литературы

Мотив игры в русской литературе первой половины XIX в.

(М.Ю. Лермонтов, Н.В. Гоголь).

Джулань Ольга Евгеньевна

Руководитель: Верина Ульяна Юрьевна

Реферат

Объем дипломной работы 58 страниц, список использованных источников 50 позиций.

Ключевые слова: феномен игры, мотив игры, игровая ситуация, литературный прием, М.Ю. Лермонтов, Н.В. Гоголь, русская литература первой половины XIX в.

Объект исследования – мотив игры в произведениях русской литературы первой половины XIX в.

Цель работы – выявить специфику функционирования мотива игры в произведениях М.Ю. Лермонтова и Н.В. Гоголя.

Методология исследования представляет собой совокупность системно-исторического, структурно-типологического методов.

Результаты исследования. Определена специфика понимания игры как образа, мотива и ситуации литературного произведения. В творчестве М.Ю. Лермонтова имеет место мотив игры, в творчестве Н.В. Гоголя – игровая ситуация. В первом случае важнейшим признаком является действие и повторяемость – признаки мотива и в поэзии, и в прозе М.Ю. Лермонтова, во втором – поведение персонажа и конфликт – признаки игровой ситуации.

Новизна полученных результатов. В работе систематизированы различные философско-эстетические и литературоведческие взгляды на феномен игры в культуре и литературе; впервые объединены подходы к исследованию мотива игры в творчестве М.Ю. Лермонтова и игровой ситуации в творчестве Н.В. Гоголя; впервые предпринят анализ на материале разных жанров: драмы в стихах, фантастической повести, романтической и реалистической повести, комедии.

Рекомендации по внедрению. Результаты исследования могут найти применение в учебном процессе при составлении пособий и программ по литературе для школ и учреждений высшего образования, в дальнейших исследованиях русской литературы XIX в.

Результаты дипломной работы достоверны, получены самостоятельно.

Рэферат

Аб'ём дыпломнай работы 58 старонак, спіс выкарыстаных крыніц 50 пазіцый.

Ключавыя словы: феномен гульні, матыў гульні, гульнівая сітуацыя, літаратурны прыём, М.Ю. Лермантаў, М.В. Гоголь, руская літаратура першай паловы XIX ст.

Аб'ект даследавання – матыў гульні ў творах рускай літаратуры першай паловы XIX ст.

Мэта работы – выявіць спецыфіку функцыянавання матыву гульні ў творах М.Ю. Лермантава і М.В. Гоголя.

Метадалогія даследавання ўяўляе сабою сукупнасць сістэмна-гістарычнага і структурна-тыпалагічнага метадаў.

Вынікі даследавання. Вызначана спецыфіка разумення гульні як выявы, матыву і сітуацыі літаратурнага твора. У творчасці М.Ю. Лермантава мае месца матыў гульні, у творчасці М.В. Гоголя – гульнівая сітуацыя. У першым выпадку самай важнай прыкметай з'яўляецца дзеянне і паўтаральнасць – прыкметы матыву і ў паэзіі, і ў прозе М.Ю. Лермантава, у другім – паводзіны персанажа і канфлікт – прыкметы гульнівай сітуацыі.

Навізна атрыманых вынікаў. У працы сістэматызаваны розныя філасофска-эстэтычныя і літаратуразнаўчыя пагляды на феномен гульні ў культуры і літаратуры; упершыню з'яднаны падыходы да даследавання матыву гульні ў творчасці М.Ю. Лермантава і гульнівай сітуацыі ў творчасці М.В. Гоголя; упершыню распачаты аналіз на матэрыяле розных жанраў: драмы ў вершах, фантастычнай аповесці, рамантычнай і рэалістычнай аповесці, камедыі.

Рэкамендацыі па ўкараненні. Вынікі даследавання могуць знайсці прымяненне ў навучальным працэсе пры складанні дапаможнікаў і праграм па літаратуры для школ і ўстаноў вышэйшай адукацыі, у далейшых даследаваннях рускай літаратуры XIX ст.

Вынікі дыпломнай работы дакладныя, атрыманы самастойна.

Essay

The volume of this thesis is 58 pages, the list of sources used is 50 items.

Key words: the phenomenon of the game, the motive of the game, the game situation, literary reception, M.Yu. Lermontov, N.V. Gogol, Russian literature of the first half of the XIX century.

The object of the research is the motive of the game in the works of Russian literature of the first half of the 19th century.

The purpose of the work is to reveal the specificity of the functioning of the game motif in the works of M.Y. Lermontov and N.V. Gogol.

The research methodology is a set of system-historical, structural-typological methods.

Results of the study. Specificity of understanding the game as an image, motive and situation of a literary work is determined. M.Yu.Lermontov's creative works are characterized by a motive for the game while the game situation is typical of N.V.Gogol's works. In the first case, the most important features are the action and repeatability which are the signs of motive in poetry, and in prose by M.Yu. Lermontov, in the second case, the character's behavior and conflict are the signs of the game situation.

Novelty of the results. In the study various philosophical, aesthetic and literary views on the phenomenon of play in culture and literature are systematized; approaches to study the motive of the game and the game situation in the works of N.V. Gogol and M. Yu.Lermontov are combined; for the first time the analysis is made on the material of various genres: drama in verse, a fantastic story, a romantic and realistic story, comedy.

Recommendations for implementation. Results of the study can be used in the educational process in the preparation of manuals and literature for schools and colleges , further studies of Russian literature of the nineteenth century.

The results of the thesis work are reliable, received independently.